

OBSAH

ŠLECHTICKÁ RUSKÁ ŘÍŠE XVIII. STOLETÍ

Kapitola I.

VZNIK RUSKÉ ŘÍŠE

1. Ruský stát ke konci XVII. století	7
2. Vláda Sofie	8
3. Azovská tažení a Petrova cesta za hranice.	11
4. Počátek války se Švédskem	15
5. Postavení rolníků za Petra I. a lidová povstání	18
6. Ukončení války se Švédskem; války Petra Velikého na Východě	21
7. Sociálně ekonomická situace Ruska a hospodářská politika Petra I.	25
8. Reformy ve státní správě.	29
9. Kultura a vzdělanost	32

Kapitola II.

NÁSTUPCI PETRA I. (1725—1762)

10. Boj šlechty o moc	38
11. Alžběta Petrovna (1741—1761)	42
12. Ruská věda v polovině XVII. století	45
13. Koloniální politika ruského carismu za nástupců Petra I.	48
14. Střední Asie v XVIII. století	51

Kapitola III.

ŠLECHTICKÉ IMPERIUM KATEŘINY II. (1762—1796)

15. Počátek vlády Kateřiny II.	54
16. Zahraniční politika Kateřiny II. do selské války	57
17. Feudální hospodářství v druhé polovině XVIII. století	60
18. Selská válka pod vedením Pugačova	63
19. Posílení diktatury šlechty	68
20. Zahraniční politika po selské válce.	69
21. Ukrajina v XVIII. století	72
22. Vzdělanost a kultura v druhé polovině XVIII. století	75

ROZKLAD FEUDÁLNÍHO SYSTÉMU A ZROD KAPITALISMU

Kapitola IV.

BURŽOASNÍ REVOLUCE V EVROPĚ A CARISMUS KE KONCI XVIII. STOLETÍ

23. Kateřina II. v boji s revolucí	85
24. Pavel I. (1796—1801)	91

Kapitola V.

CARISMUS V OBDOBÍ NAPOLEONSKÝCH VÁLEK

25. Vnitřní a zahraniční politika Alexandra I. (do r. 1812)	101
26. Vlastenecká válka r. 1812	110
27. Carismus v čele evropské reakce	121

Kapitola VI.

NÁRODY CARSKÉHO RUSKA A KOLONIÁLNÍ POLITIKA CARISMU V 1. ČTVRTINĚ XIX. STOLETÍ

28. Politika carismu v Polsku, Ukrajině, Bělorusku a Pobaltí	125
29. Zakavkazsko v první čtvrtině XIX. století	129
30. Národy Povolží, Baškirsk a Sibiře v první čtvrtině XIX. století	135

Kapitola VII.

DĚKABRISTÉ

31. Revoluční hnutí v první čtvrtině XIX. století	140
32. Vzpouza 26. (14.) prosince r. 1825	143

Kapitola VIII.

KRISE FEUDÁLNÍHO SYSTÉMU

33. Samovláda Mikuláše I.	149
34. Další rozklad feudálního systému	151
35. Masové hnutí v 30. až 40. letech	157
36. Dobyť Kavkazu a boj horalů o nezávislost	160
37. Středoasijské národy a postup carismu do Kazachstanu a Střední Asie	165

Kapitola IX.

CARISMUS, ČETNÍK EVROPY

38. Zahraniční politika Mikuláše I.	170
39. Revoluce r. 1848 v Evropě a intervence carského Ruska v Maďarsku	172
40. Krymská válka	174
41. Carismus na Dálném Východě	181
42. Myšlenkové proudy a společenský kvas v 30. až 50. letech	182
43. Věda, literatura a umění v první polovině XIX. století	189
44. Kultura národů carského Ruska v první polovině XIX. století	197

ROZMACH KAPITALISMU V CARSKÉM RUSKU

Kapitola X.

BURŽOASNÍ REFORMY ŠEDESÁTÝCH LET

45. Přípravy k rolnické reformě	205
46. Zrušení nevolnictví	211
47. Povstání v Polsku v roce 1863	219
48. Rolnická reforma v národnostních oblastech	222

Kapitola XI.

VÝVOJ KAPITALISMU V 60. až 70. LETECH

49. Kapitalismus v zemědělství a v průmyslu po reformě	227
50. Zahraniční politika carismu v 60. až 70. letech	234
51. Revoluční hnutí v 70. letech	240
52. Dělnické hnutí v 70. letech	247
53. Vzdělanost, věda a umění v 60. až 70. letech	250
54. Kultura národů carského Ruska v letech 60. až 70.	257

Kapitola XII.

ZAČÁTEK BOJE DÉLNICKÉ TŘÍDY PROTI CARISMU (1883—1900)

55. Politická reakce	261
56. Počátek boje za marxistickou stranu v Rusku. Morozovská stávka	267
57. Rozmach průmyslového kapitalismu	271
58. Začátky revoluční činnosti Leninovy a Stalinovy	277
59. Vzdělanost, věda a umění ke konci XIX. století	285